

WOJEWODA OPOLSKI

ul. Piastowska 14
45-082 Opole

Opole, 3 czerwca 2025 r.
FB.III.431.6.2025.AP

**Pan
Sebastian Baca
Wójt Gminy Branice
ul. Słowackiego 3
48-140 Branice**

Wystąpienie pokontrolne

I. Dane identyfikacyjne kontroli.

- 1) Nazwa i adres jednostki kontrolowanej: Urząd Gminy w Branicach, ul. Słowackiego 3, 48-140 Branice (dalej: Urząd Gminy).
- 2) Podstawa prawna podjęcia kontroli:
 - art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹,
 - art. 175 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych².
- 3) Zakres kontroli:
 - a) przedmiot kontroli: Prawidłowość wykorzystania dotacji celowej otrzymanej w 2024 r. na dofinansowanie realizacji zadań w ramach rządowego Programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych „Aktywna Tablica” na lata 2020-2024.
 - b) okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.
- 4) Rodzaj kontroli: problemowa.
- 5) Tryb kontroli: zwykły.
- 6) Termin kontroli: od 1 do 22 kwietnia 2025 r.
- 7) Skład zespołu kontrolnego:

Agnieszka Lubasińska, Kierownik Oddziału Kontroli w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego - kierownik zespołu kontrolnego, Agnieszka Pusz, inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego.
- 8) Kierownik jednostki kontrolowanej:
 - Sebastian Baca – stanowisko sprawował od 19 listopada 2018 r. do 5 maja 2024 r., następnie od 6 maja 2024 r. do nadal (dalej: Wójt).

¹ Dz.U. z 2020 r. poz. 224.

² Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.

- 9) Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod poz. nr 2/2025.

II. Ocena skontrolowanej działalności ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Oceną objęto prawidłowość wykorzystania dotacji celowej otrzymanej w 2024 r. przez Gminę w dziale 801 Oświata i wychowanie, rozdziale 80101 Szkoły podstawowe, § 2030 Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych) na realizację zadań wynikających z rządowego Programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024- „Aktywna tablica”.

W wyniku przeprowadzonej kontroli, działalność Gminy ocenia się jako pozytywną z nieprawidłowościami.

Podstawą oceny pozytywnej było wykorzystanie dotacji zgodnie z jej przeznaczeniem.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły przede wszystkim: braku potwierdzenia sprawdzenia poleceń księgowania, niewyodrębnienia w rejestrze „Aktywna Tablica” źródeł finansowania zadania oraz niewłaściwego ujęcia w ewidencji księgowej zwrotu niewykorzystanej dotacji i naliczonych odsetek.

Powyższą ocenę uzasadniają przedstawione niżej ustalenia dotyczące kontrolowanych zagadnień.

1. Uwarunkowania organizacyjne kontrolowanej działalności mające związek z zakresem kontroli.

Rada Ministrów Uchwałą nr 151/2020 z dnia 23 października 2020 r.³ ustanowiła Rządowy Program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020–2024 – „Aktywna tablica” (dalej: Program). Podstawę prawną Programu stanowi art. 90u ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁴.

W 2024 r. realizowana była kolejna edycja Programu, którego głównym celem było umożliwienie wykorzystania w procesie dydaktycznym sprzętu, nowoczesnych pomocy dydaktycznych oraz narzędzi do terapii, wybranych m.in. przez szkoły, zgodnie z ich zdefiniowanymi potrzebami, podniesienie kompetencji uczniów i nauczycieli poprzez zmianę myślenia o możliwościach wykorzystania nowych technologii.

Warunki, formy i tryby przyznania oraz rozliczenia wsparcia finansowego przekazywanego w formie dotacji celowej na realizację zadań wymienionych w Programie określone zostały w Rozporządzeniu Rady Ministrów z 23 października 2020 r.⁵ (dalej: Rozporządzenie).

1.1. Gmina.

W celu wykonywania zadań własnych w zakresie edukacji publicznej, w myśl art. 8 ust. 2 i 3 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe⁶ jednostki samorządu terytorialnego (dalej: JST) mogą zakładać i prowadzić jedynie szkoły i placówki publiczne.

Ustalono, że Rada Gminy Branice:

- Uchwałą Nr XXXI/316/17 z dnia 1 września 2017 r. przekształciła z dniem 7 września 2017 r. Zespół Gimnazjalno-Szkolny w Branicach, składający się z sześciolatek

³ Program zmieniony Uchwałą nr 109/2021 Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 2021 r.

⁴ Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 oraz 2021 poz. 4 i 1237.

⁵ Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024- „Aktywna tablica”, Dz.U. z 2020 r. poz. 1883 z późn. zm.

⁶ Dz. U. z 2024 r. poz. 737 z późn. zm.

Szkoły Podstawowej im. Marii Dąbrowskiej w Branicach i Gimnazjum im. Trzeciego Tysiąclecia, w ośmioletnią Szkołę Podstawową im. Marii Dąbrowskiej w Branicach,

- Uchwałą nr LIII/548/23 z dnia 20 marca 2023 r. utworzyła z dniem 1 września 2023 r. Zespół Szkolno – Przedszkolny we Włodzieninie z siedzibą we Włodzieninie przez połączenie:
 - Szkoły Podstawowej im. Marii Skłodowskiej-Curie we Włodzieninie,
 - Przedszkola Publicznego we Włodzieninie.

[Akta kontroli str. 1-8]

Ponadto Wójt wykonuje zadania własne gminy przy pomocy Urzędu Gminy w Branicach, którego zakres działania i zadania, zasady funkcjonowania, organizację określa Regulamin organizacyjny⁷.

Ustalono, że zadania w ramach Programu realizował Organ przy pomocy Urzędu Gminy w Branicach.

Zarządzeniem⁸ Wójta wprowadzono politykę rachunkowości, która w okresie objętym kontrolą spełniała wymagania art. 10 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości⁹.

Księgi rachunkowe w Gminie i Urzędzie Gminy prowadzone były za pomocą programu do obsługi finansowo - księgowej opracowanego przez firmę Usługi informatyczne XXX. Ustalono, że księgi rachunkowe są trwale oznaczone nazwą jednostki, zawierają nazwę urządzenia księgowego i programu przetwarzania oraz oznaczenie roku obrotowego, okresu sprawozdawczego i datę sporządzenia zapisu.

Ponadto, w jednostce obowiązywała Instrukcja obiegu i kontroli dokumentów finansowo - księgowych wprowadzona Zarządzeniem Wójta¹⁰.

Całokształtem spraw budżetowo - finansowych w okresie objętym kontrolą kierowała Skarbnik Gminy¹¹.

[Akta kontroli str. 9-61]

2. Realizacja zadania Aktywna Tablica.

2.1. Zawarcie umowy na realizację zadania.

W 2024 r. Dyrektor Szkoły Podstawowej im. Marii Dąbrowskiej w Branicach i Dyrektor Szkoły Podstawowej im. Marii Skłodowskiej-Curie we Włodzieninie w Zespole Szkolno-Przedszkolnym we Włodzieninie złożyli do Gminy 2 wnioski o udział w Programie, które zawierały wszystkie elementy określone w § 8 ust. 2 Rozporządzenia. Wnioski terminowo wpłynęły do Organu (15 maja 2024 r.), spełniając w tym zakresie wymogi określone w § 8 ust. 1 pkt 5 Rozporządzenia.

Całkowity koszt zakupu objętych wnioskami pomocy dydaktycznych skalkulowano na kwotę 87 500,00 zł, z której 70 000,00 zł (80%) planowano sfinansować z dotacji, a 17 500,00 zł (20%) - ze środków własnych organu prowadzącego szkołę, tj. z uwzględnieniem wymogów określonych w § 3 ust. 3 oraz § 4 ust. 5 Rozporządzenia, dotyczących odpowiednio wymaganego udziału środków własnych w kosztach realizacji zadania i maksymalnej wysokości wparcia finansowego dla jednej szkoły (35 000,00 zł).

⁷ Zarządzenie nr 38U/24 Wójta Gminy Branice z dnia 16 maja 2024 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Branicach.

⁸ Zarządzenie nr 101U/2023 Wójta Gminy Branice z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości.

⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.

¹⁰ Zarządzenie nr 102U/2023 Wójta Gminy Branice z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych.

¹¹ Uchwała nr XXVIII/305/21 Rady Gminy Branice z dnia 12 kwietnia 2021 r. w sprawie powołania Skarbnika Gminy Branice.

Wójt, w terminie wynikającym z § 9 ust. 1 pkt 5 Rozporządzenia, złożył 20 maja 2024 r. do Opolskiego Kuratora Oświaty (dalej: Kurator) wniosek o udzielenie wsparcia finansowego, który uwzględniał informacje wskazane w § 9 ust. 2 Rozporządzenia.

[Akta kontroli str. 62-77]

Pomiędzy Gminą Branice reprezentowaną przez Wójta a Wojewodą Opolskim, w imieniu którego działał Opolski Kurator Oświaty¹², została zawarta 27 sierpnia 2024 r. umowa nr 77 (dalej: umowa), na mocy której Organowi prowadzącemu zostało powierzone do wykonania zadanie polegające na zakupie sprzętu, pomocy dydaktycznych oraz narzędzi do terapii dla:

- Szkoły Podstawowej im. Marii Dąbrowskiej w Branicach,
- Szkoły Podstawowej im. Marii Skłodowskiej-Curie we Włodzieninie w Zespole Szkolno-Przedszkolnym we Włodzieninie.

Wojewoda Opolski zobowiązał się do przekazania Gminie dotacji celowej z budżetu państwa w kwocie 70 000,00 zł, przy zapewnieniu przez Gminę wkładu własnego stanowiącego co najmniej 20% całkowitego kosztu realizacji zadania.

[Akta kontroli str. 78-85]

2.2. Plan budżetu - Organ i Urząd Gminy.

Ustalono, że Rada Gminy Branice dokonała Uchwałą nr III/36/24 z dnia 16 lipca 2024 r. zmiany w budżecie gminy i wprowadziła do budżetu w dziale 801 Oświata i wychowanie, rozdziale 80101 Szkoły podstawowe środki w wysokości 70 000,00 zł po stronie dochodów i wydatków. Uchwałą tą dokonano również przesunięcia w planie wydatków zabezpieczając w ww. dziale i rozdziale kwotę 17 500,00 zł, tj. wkład własny na zadanie.

Zmiany planu zostały ujęte na koncie: 991-1 pn. planowane dochody jednostek i 992-1 pn. planowane wydatki jednostek.

Następnie na podstawie Zarządzeń¹³ zostały dokonane zmiany w planie finansowym Urzędu, który ostatecznie w dziale 801, rozdziale 80101 kształtował się w wysokości ogółem 87 500,00 zł w tym:

- § 4240 Zakup środków dydaktycznych i książek – 87 200,00 zł,
- § 4300 Zakup usług pozostałych – 300,00 zł.

Zmiany w planie finansowym na koncie 980-3-16 pn. „Aktywna tablica” były wprowadzane na bieżąco.

[Akta kontroli str. 86-119]

2.2.1. Stwierdzone nieprawidłowości.

1. Dokonywanie zapisów rejestrze pod nazwą „Aktywna tablica” na podstawie dowodów księgowych (np. PK nr 1 z 16 lipca 2024 r., PK nr 16 z 31 grudnia 2024 r.), które nie zawierały podpisu na dowód sprawdzenia, czym naruszono art. 21 ust 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

Wyjaśnienie złożyła Skarbnik podając, że: *Każdy dowód księgowy PK jest sprawdzany poprzez pracownika Referatu Finansowego, który tworzy ten dokument, a po jego sprawdzeniu, ujmuje go w księgach rachunkowych. Po ujęciu go w księgach rachunkowych pracownik oznacza dowód PK numerem identyfikacyjnym, datą księgowania oraz go podpisuje.*

¹² Porozumienie Nr OUW/BOU-3/20 pomiędzy Wojewodą Opolskim a Opolskim Kuratorem Oświaty z dnia 4 listopada 2020 r. w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 - „Aktywna tablica”.

¹³ Zarządzeniem nr 57U/24 z 16 lipca 2024 r. Wójt Gminy dokonano zmian w planie finansowym dochodów Organu i planie finansowym wydatków Urzędu, Zarządzeniem nr 108U/24 z 2 grudnia 2024 r. Wójt Gminy dokonano zmian planu finansowego wydatków Urzędu w zakresie Programu poprzez przeniesienie kwoty 200,00 zł z § 4300 na § 4240.

Wyjaśnienie nie zostało uwzględnione. Zastosowane rozwiązanie nie spełnia wymogów art. 21 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy, ponieważ dowód księgowy powinien zawierać co najmniej stwierdzenie jego sprawdzenia.

Przepisy ustawy o rachunkowości nie precyzują w jaki sposób jednostka powinna przeprowadzać kontrolę dowodów i ją udokumentować. Natomiast ze stanowiska Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie niektórych zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych¹⁴ (dalej: Standardy) wynika, że dowody księgowe są sprawdzane i dekretowane (pkt 10 Standardów), przy czym:

- sprawdzanie dowodów księgowych i ich zakwalifikowanie do ujęcia w księgach rachunkowych obejmuje kontrolę merytoryczną, formalnoprawną i rachunkową oraz dekretację dowodów,
- ustalony sposób sprawdzania dowodów księgowych (w tym PK) i ich zakwalifikowania do ujęcia w księgach rachunkowych jednostka utrwała w dokumentacji określającej sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Ponadto stwierdzono nieprawidłowości opisane w pkt 2.2.1 ppkt 2 i w pkt 3.2.1. ppkt 1 przedmiotowego dokumentu dot. wystawionych PK, co świadczy o konieczności zwiększenia kontroli w tym zakresie.

[Akta kontroli str. 120-121,124]

2. Wykazanie w PK nr 16 z 31/12/2024, operacji niezgodnie z jej rzeczywistym przebiegiem, tj. w klasyfikacji:
- 801/80101/4240 wskazano, że kwota 87 200,00 zł dotyczy zrealizowanych wydatków, podczas gdy rzeczywiście zrealizowane wydatki wyniosły 87 137,00 zł. Kwota 63,00 zł powinna zostać ujęta jako wydatki niezrealizowane;
 - 801/80101/4300 wskazano, że kwota 300,00 zł dotyczy zrealizowanych wydatków, mimo że – zgodnie z dowodami księgowymi – żadne wydatki w tej klasyfikacji nie zostały poniesione. W konsekwencji kwota ta również powinna być ujęta jako wydatki niezrealizowane.

Działanie to narusza art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w powiązaniu z art. 40 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Skarbnik wyjaśniła, że: *Pracownik prowadzący ewidencję księgową projektu „Aktywna tablica” omyłkowo wyksięgowując plan dokonał wyksięgowania błędnej kwoty w zakresie wyksięgowania zrealizowania wydatków oraz użył błędnego opisu przy wyksięgowaniu niewykorzystanego planu wydatków na dzień 31.12.2024 r.*

[Akta kontroli str. 118-119, 121,125]

2.3. Przekazanie dotacji celowej w ramach Programu.

Ustalono, że dotacja celowa została przekazana w jednej transzy w wysokości 70 000,00 zł, która wpłynęła na rachunek bankowy Organu 29 sierpnia 2024 r., tj. w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy (§ 2 ust. 12 umowy). Następnie 30 sierpnia 2024 r. środki zostały przelane na wyodrębniony rachunek pomocniczy Aktywna tablica.

Środki dotacji celowej otrzymane od Wojewody Opolskiego i następnie przekazane na wyodrębniony rachunek bankowy Urzędu Gminy, zostały prawidłowo ujęte w ewidencji księgowej prowadzonej w Urzędzie Gminy.

Środki z dotacji celowej zostały wykorzystane w wysokości 69 637,00 zł, niewykorzystana kwota w wysokości 363,00 zł została zwrócona na rachunek Wojewody Opolskiego w dniu 31 grudnia 2024 r., czym wypełniano dyspozycję § 3 ust. 4 umowy.

¹⁴ Dz. Urz. Min. Fin. z 2010 r. nr 6, poz. 26.

Ponadto ustalono, że od środków dotacji zostały naliczone odsetki w wysokości ogółem 256,19 zł, które zostały zwrócone na rachunek Wojewody Opolskiego w dniu 31 grudnia 2024 r. w kwocie 107,13 zł i 3 stycznia 2025 r. w kwocie 149,06 zł, czym wypełniono dyspozycję § 3 ust. 2 umowy.

W trakcie trwania kontroli w związku z nieprawidłowymi księgowaniami zwrotu odsetek, Skarbnik Gminy przedstawiła wydruki z ewidencji ze skorygowanymi zapisami¹⁵.

2.3.1. Stwierdzona nieprawidłowość.

Zaksięgowanie w ewidencji Organu operacji gospodarczych niezgodnie z ich treścią ekonomiczną, tj.:

- 1) zwrot niewykorzystanej dotacji na kwotę 363,00 zł – wynikający z wyciągu bankowego nr 839/1 z dnia 31 grudnia 2024 r. – zaewidencjonowano jako zapis ujemny po stronie Wn konta 133-5-15, w korespondencji z kontem 901-1-5-14,
- 2) zwrot należnych odsetek na kwotę 107,13 zł wynikających z wyciągu bankowego nr 839/2 z dnia 31 grudnia 2024 r. – zaewidencjonowano jako zapis ujemny po stronie Wn konta 133-5-15, w korespondencji z kontem 901-1-5-14 (następnie zapis skorygowany PK 869, PK 887)

czym naruszono:

- art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości,
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej¹⁶;
- zasady funkcjonowania kont bilansowych określone z polityce rachunkowości przyjętej Zarządzeniem nr 101U/2023 Wójta Gminy Branice w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości, ponieważ na stronie WN konta 133 ujmuje się wpływy środków pieniężnych na rachunek budżetu, a zapisy na tym koncie dokonywane na podstawie dokumentów bankowych i musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem.

Skarbnik wyjaśniła, że: **Zmniejszenie dotacji jest księgowane jako zapis ujemny na koncie 133 – Rachunek budżetu i 901 Wykonane dochody, co jest zgodne zarówno z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz obowiązującą w Urzędzie polityką rachunkowości. Zapisy na koncie 133 – Rachunek budżetu odzwierciedlają operacje na wyciągu bankowym, bowiem każda operacja z wyciągu bankowego jest ujmowana na tym koncie, a saldo widniejące na wyciągu bankowym jest tożsame z saldem danego konta 133.**

Ujemny zapis również jest prawidłowy z poziomu konta 901 – wykonane dochody bowiem kwota zaksięgowanych otrzymanych dochodów jest zgodna z kwotą otrzymaną od dysponenta i prawidłowo wykazana w sprawozdaniu. Ponadto zasady

¹⁵ W trakcie trwania kontroli pracownicy przedkładali wydruki z oznaczeniem – roboczy, gdyż rok 2024 nie jest jeszcze trwale zamknięty. Stosownie do obowiązujących przepisów księgi rachunkowe są trwale zamknięte w terminie 15 dni od dnia zatwierdzenia przez Radę Gminy sprawozdania finansowego za rok 2024 (art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. 2023 r. poz. 120). Stosownie do art. 270 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.) Rada Gminy zatwierdza sprawozdanie finansowe w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku budżetowym.

¹⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 342 z późn. zm.

konta 901- Wykonane dochody określone zarówno w ww. rozporządzeniu oraz polityką rachunkowości nie dają możliwości dokonywania zmniejszenia dotacji po stronie WN tego konta.

Ponadto w ewidencji organu są księgowane wyłącznie dochody bądź zmniejszenia dochodów. Gdyby zmniejszenie dotacji miało być księgowane na koncie 901 (WN) oraz konta 133 (MA) spowodowałoby zaksięgowanie wydatku na koncie organu (co jest nieuprawnione), zniekształceniem obrotów na obu kontach (133, 901) oraz wykazywaniem salda na koncie 901 poprzez per saldo, co jest również niezgodne z przepisami prawa.

Wyjaśnienie nie zostało przyjęte. Należy zauważyć, że ewidencja zwrotu dotacji ze znakiem minus, zarówno w świetle ustawy o rachunkowości jak i rozporządzenia¹⁷, nie jest poprawnym zapisem.

Ustawa o rachunkowości określa w art. 25 ust. 1 pkt 2 zasady korygowania zapisów w księgach rachunkowych prowadzonych komputerowo. Należy jednak mieć na uwadze, że zwrot nie jest korektą błędnego zapisu. Zgodnie z opisem do konta 133 - Rachunek budżetu, zawartym w załączniku nr 2 do rozporządzenia zapisy na koncie 133 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych na stronie Wn ujmuje m.in. się wpływy środków pieniężnych na rachunek budżetu, a na stronie Ma ujmuje się m.in. wypłaty z rachunku budżetu. Na koncie tym nie przewidziano możliwości stosowania zapisów ujemnych. Zatem stosownie do opisu konta 133 zwrot niewykorzystanej dotacji powinien zostać zaewidencjonowany na stronie Ma tego konta.

Natomiast stosownie do opisu konta 901 na stronie Ma ujmuje się dochody budżetu w szczególności subwencje i dotacje, w korespondencji z kontem 133. Na stronie Wn ujmuje się pod datą ostatniego dnia roku budżetowego saldo konta 901 i przenosi się je na konto 961. Co prawda wskazane rozporządzenie określa, że po stronie Wn ujmuje się jedynie przeniesienie salda na konto 961, jednak uzasadnione jest przyjęcie, że poprawne ewidencjonowanie zwrotu powinno nastąpić zapisem Wn 901, Ma 133 - z równoczesnym zastosowaniem zapisu ujemnego po obu stronach konta 901 (czystość obrotów). Takie zapisy nie spowodują ani ujemnych zapisów na koncie 133, niezgodnych z ewidencją banku, ani też nie zawyżą obrotów na koncie 901, które mogłyby zostać błędnie przeniesione na konto 961.

Należy wskazać, że w przypadku, gdy obroty na kontach mogą dostarczać fałszywych informacji o przebiegu operacji gospodarczej (w przypadku wskazanym powyżej zwroty dotacji niewykorzystanych w danym roku), można stosować ujemny zapis techniczny dla zachowania czystości obrotów Wn 901, Ma 901. Celem tego zapisu jest zachowanie czystości obrotów na koncie księgowym oraz przywrócenie jego pierwotnego charakteru. Przepisy prawa bilansowego nie określają sytuacji, w których dokonuje się zapisów technicznych. Jednak w praktyce w celu zachowania "czystości obrotów" na koncie księgowym oraz przywrócenia jego pierwotnego charakteru często stosuje się takie zapisy. Zapisu technicznego dokonuje się po obu stronach tego samego konta, tymi samymi kwotami oraz tym samym znakiem.

[Akta kontroli str. 128, 125-126, 139]

¹⁷ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Wykorzystanie dotacji w rozdziale 80101.

3.1. Sposób udzielenia zamówienia i stosowanie obowiązujących w tym zakresie uregulowań.

Zgodnie z zapisami § 1 ust. 2 umowy Organ, który uzyskał wsparcie finansowe, zobowiązał się zakupić w ramach złożonego wniosku sprzęt, pomoce dydaktyczne oraz narzędzia do terapii dla:

- Szkoły Podstawowej im. Marii Dąbrowskiej w Branicach (dalej: SP Branice),
- Szkoły Podstawowej im. Marii Skłodowskiej-Curie we Włodzieninie w Zespole Szkolno – Przedszkolnym we Włodzieninie (dalej: SP Włodzienin).

Kontrola wykazała, że zakup pomocy dydaktycznych oraz oprogramowania dla ww. Szkół dokonał pracownik Gminy, tj. Kierownik referatu oświaty, promocji i pozyskiwania funduszy zewnętrznych.

a) SP Włodzienin.

Ustalono, że zakupy dla SP we Włodzieninie dokonał pracownik Gminy na podstawie wprowadzonego Zarządzeniem Wójta¹⁸ Regulaminu udzielania zamówień publicznych do 130 000,00 zł (dalej: Regulamin) według zapotrzebowania od Dyrektora, któremu zależało na zakupie pomocy dydaktycznych w jednej firmie. Zastępca Wójta wyjaśniła, że (...) *W przypadku zamówienia dla SP we Włodzieninie również Dyrektor szkoły podał nam firmę, w której chciałby dokonać zakupów i co chciałby kupić, ale ze względu, że podał to jednorazowo to zostało wykonane rozeznanie cenowe zgodnie z Regulaminem.(...)*

[Akta kontroli str. 140]

Zgodnie z zapisami § 3 Regulaminu do zakupów zastosowano procedurę udzielenia zamówienia o wartości szacunkowej powyżej kwoty 20 000,00 zł netto do kwoty 80 000,00 zł netto, w której stosuje się rozeznanie cenowe.

Z przedłożonych do kontroli dokumentów m.in. notatki z przeprowadzonego rozeznania cenowego o wartości z przedziału 20 000,00 zł do 80 000,00 zł netto z 7 października 2024 r.¹⁹ wynika, że przeprowadzono rozeznanie cenowe w formie sondażu internetowego. Po analizie 4 dostępnych ofert, z których dwie firmy były w stanie zaoferować cały planowany do zakupu asortyment, wybrano jedną najkorzystniejszą cenowo ofertę. Ww. notatka została podpisana i zatwierdzona przez Kierownika referatu oświaty, promocji i pozyskiwania funduszy zewnętrznych, Zastępcę Wójta oraz Skarbnika.

[Akta kontroli str. 141-148]

b) SP Branice.

Zakup pomocy dydaktycznych oraz oprogramowania dokonał pracownik Gminy nie stosując procedury udzielania zamówienia według Regulaminu, wybierając oferty 3 różnych firm, ponieważ wartość szacunkowa (netto) nie przekraczała 20 000,00 zł.

Informację w tym zakresie sporządził Kierownik referatu oświaty, promocji i pozyskiwania funduszy zewnętrznych, podając: *W sytuacji kiedy kwota zamówienia nas nie obliuguje do zrobienia rozeznania cenowego, a przedmiot zamówienia jest specyficzny i ważne są nie tylko cena, ale także sposób i koszt przekazania licencji, czy koszty szkolenia pracowników obsługujących dany sprzęt czy oprogramowanie, itp. co miało miejsce w przypadku sprzętu, oprogramowania i pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach Programu Aktywna tablica, wykonujemy tylko krótkie rozeznanie cenowe w Internecie lub telefonicznie. Taka sytuacja miała miejsce w przypadku zamówienia dla SP w Branicach, kiedy Dyrektor szkoły*

¹⁸ Zarządzenie nr 1U/2024 Wójta Gminy Branice z dnia 3 stycznia 2024 r. w sprawie udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nie przekraczającej kwoty 130 000,00 zł.

¹⁹ Załącznik nr 3 do Regulaminu.

sukcesywnie w odstępach czasu po decyzji specjalistów (logopedy, pedagoga specjalnego i psychologa), którzy wybierali potrzebny im sprzęt i pomoce dydaktyczne, podał mi wydruk z nazwą pomocy, oprogramowania i sprzętu oraz firmy, w których sprawdzał ceny i z których ostatecznie chce zakupić sprzęt, ja następnie sprawdziłam tylko w internecie czy podane kwoty są realne i po tym sprawdzeniu wykonałam zamówienie. W przypadku np. XXX istotną cechą była wiarygodność firmy, oceny działania tego urządzenia, które będzie służyło przez wiele lat, ale także zawarte w cenie 3-dniowe szkolenia stacjonarne dla pracownika SP w Branicach, który będzie obsługiwał ten aparat. Szkolenie odbyło się w Warszawie, a w innych firmach to szkolenie jest dodatkowo płatne i kosztuje ok. 2-4 tys. zł. Dyrektorzy szkół już mieli wybrane w większości pomoce dydaktyczne i sprzęt, kiedy składali wnioski o dofinansowanie w ramach Programu. (...)

[Akta kontroli str. 140]

Ponadto, ustalono, że Gmina nie zawarła umowy z ww. firmami na zakup pomocy dydaktycznych oraz oprogramowania w ramach Programu. Zastępca Wójta wyjaśniła, że: (...) *Nie zawarto umowy w formie pisemnej na zakup sprzętu i pomocy dydaktycznych oraz narzędzi do terapii w ramach Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 „Aktywna Tablica”, gdyż faktura jest wystarczającym dokumentem do potrzeb gwarancji, a procedury wewnętrzne Urzędu Gminy w Branicach nie wskazują od jakiej kwoty jest konieczne zawieranie umów w formie pisemnej.*

Zgodnie z zapisami załącznika do Uchwały nr 151/2020²⁰, kolejno załącznika do Uchwały 109/2021 (...) dostawcy urządzeń i oprogramowania są zobligowani **umownie** do zapewnienia instalacji, uruchomienia oraz zintegrowania zakupionych urządzeń i oprogramowania wchodzących w skład sprzętu i pomocy dydaktycznych z infrastrukturą szkolną a także zapewnienia technicznych szkoleń nauczycieli w zakresie funkcji i obsługi urządzeń i oprogramowania wchodzących w skład pomocy dydaktycznych, uwzględniając konieczność stosowania TIK w prowadzeniu zajęć edukacyjnych z różnych przedmiotów(...).

Zastępca Wójta podała, że: *Dostawcy zakupionego sprzętu zapewnili instalację po jego dostawie, jak również przeszkolili stanowiskowo pracowników szkół, którzy będą z tego sprzętu korzystać. Ponadto psycholog ze Szkoły Podstawowej w Branicach wziął udział w 3-dniowym szkoleniu w Warszawie, gdzie został dokładnie przeszkolony z obsługi urządzenia do XXX.(...)*

[Akta kontroli str. 149]

Zakupione pomoce dydaktyczne zostały przekazane do Szkół protokołami przekazania z 31 grudnia 2024 r., które zostały podpisane przez Wójta, Skarbnika oraz odpowiednio Dyrektorów. Następnie Dyrektorzy pismem zwrócili się do księgowości Oświaty o przyjęcie na stan przekazanych pomocy dydaktycznych oraz oprogramowania w ramach Programu. Ww. pomoce dydaktyczne zostały przypisane do poszczególnych sal oraz pracowników szkoły w przypadku SP we Włodzieninie oraz do sal i Dyrektora w przypadku SP Branice. Szczegółowe dane znajdują się w aktach kontroli.

[Akta kontroli str. 150-165]

3.2. Ewidencja księgowa i wydatkowanie środków dotacji.

Ustalono, że Urząd Gminy na podstawie Zarządzenia nr 103U/2023 Wójta Gminy Branice²¹ wyodrębnił w ewidencji księgowej rejestr pod nazwą „Aktywna tablica”, na którym ewidencjonowano operacje związane z Programem, bez wyodrębnienia w nim środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków, czym naruszono § 5

²⁰ Rządowy program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 „Aktywna tablica”. Str. 34 w Uchwale 151 i str. 42 w Uchwale 109.

²¹ Zasady rachunkowości dla Budżetu i Urzędu Gminy Branice w zakresie zadań/projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych, tj. z budżetu Unii Europejskiej oraz krajowych.

ust. 1 umowy oraz art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Ponadto zgodnie z art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości księgi powinny umożliwić sporządzenie obowiązujących jednostkę m.in. sprawozdań oraz dokonanie rozliczeń finansowych.

Skarbnik wyjaśniła, że: (...) *W umowie brak jest szczegółowych wytycznych co do sposobu wyodrębnienia ewidencji księgowej. W związku z powyższym Organ prowadzący szkołę, wyodrębnił w księgach budżetu konta 133-5-15, 223-5-15, 901-1-5-14, 901-13-1-5-15, 902-5-15 – które zostały oznaczone nazwą projektu „Aktywna tablica”. Natomiast w stosunku do Urzędu Gminy, tj. jednostki realizującej zadanie Organ prowadzący szkołę wyodrębnił rejestr pod nazwą „Aktywna tablica”, (...) Ponadto na koncie 130-3-16 kwota zapłaconej faktury była ujmowana w podziale na dwie części, tj. w kwocie sfinansowania z dotacji oraz wkładu własnego. Ponadto w opisie również była informacja czy wydatek był ponoszony z dotacji, czy stanowił wkład własny. W związku z faktem, że tutaj jednostka wyodrębniła konta dotyczące wyłącznie realizacji ww. projektu, a zapisy na nich można powiązać z kwotą otrzymanej dotacji został spełniony wymóg § 5 ust. 1 umowy.*

[Akta kontroli str. 166- 181]

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem. Jednostka wyodrębniła w ewidencji księgowej dodatkowy rejestr, lecz nie spełnia on warunku wyodrębnienia operacji związanych z danym programem, w układzie umożliwiającym uzyskanie informacji wymaganych w zakresie rozliczania i kontroli zadania. Dodatkowe ustalenia w tym zakresie opisano w pkt 4.1.1. ppkt 2.

Ponadto analiza zapisów na koncie 130-3-16 nie potwierdziła złożonego wyjaśnienia, zgodnie z którym (...) *kwota zapłaconej faktury była ujmowana w podziale na dwie części*, bowiem faktura na kwotę 6 300,00 zł została zaewidencjonowana bez takiego podziału, co opisano w pkt 3.2.1 ppkt 3 niniejszego dokumentu.

Kontrola wykazała, że ze środków dotacji (69 637,00 zł) oraz wkładu własnego (17 500,00 zł), zakupiono pomoce dydaktyczne i oprogramowanie dla SP Branice oraz SP Włodzienin, z zachowaniem procentowego udziału:

- dotacji w całkowitym koszcie zadania (79,92%),
- środków własnych w całkowitym koszcie zadania (20,08%)

czym wypełniono dyspozycję § 2 ust. 1 i 2 umowy.

[Akta kontroli str. 182-202]

Szczegółowe dane w zakresie dokonanych zakupów zawarto w poniższej tabeli.

SP w Branicach			SP we Włodzieninie		
Liczba /szt./	Przedmiot zakupu	Kwota	Liczba /szt./	Przedmiot zakupu	Kwota
1	Monitor interaktywny	6 300,00 zł	1	Monitory interaktywne (zestaw)	17 500,00 zł
1	Zestaw XXX	10 044,00 zł	1	Program multimedialny XXX	3 899,00 zł
1	Oprogramowanie XXX	6 677,00 zł	1	Program multimedialny XXX	2 899,00 zł
1	Animacje XXX	779,00 zł	2	Program multimedialny XXX	1 780,00 zł
1	Program multimedialny XXX	2 974,00 zł	1	Program multimedialny XXX	3 690,00 zł
1	Program multimedialny XXX	3 400,00 zł	1	Program multimedialny XXX	1 950,00 zł
1	Spectrum Autyzmu Pro Tablet XXX	807,00 zł	1	Program multimedialny XXX	2 490,00 zł

SP w Branicach			SP we Włodzieninie		
Liczba /szt./	Przedmiot zakupu	Kwota	Liczba /szt./	Przedmiot zakupu	Kwota
1	Program multimedialny XXX	3 489,00 zł	1	Program multimedialny XXX	4 390,00 zł
1	Percepcja Słuchowa XXX	150,00 zł	1	Program multimedialny XXX	1 462,00 zł
1	Program multimedialny XXX	1 700,00 zł	1	Program multimedialny XXX	3 690,00 zł
1	Program multimedialny XXX	2 124,00 zł	x	x	x
1	Program multimedialny XXX	3 870,00 zł			
1	XXX	209,00 zł			
1	Program multimedialny XXX	503,00 zł			
1	Program multimedialny XXX	361,00 zł			
15		43 387,00 zł	11		43 750,00 zł

Kontrolą objęto 100% poniesionych wydatków na realizację zadania.

Objęte kontrolą dowody księgowe, z wyjątkiem PK²², zawierały dane wynikające z przepisu art. 21 ustawy o rachunkowości odnośnie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca i sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) oraz podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

Ustalono, że środki dotacji oraz środki własne wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem, czym wypełniono dyspozycję § 1 ust. 2 umowy.

3.2.1. Stwierdzone nieprawidłowości opisano w pkt 1 i 4 oraz uchybienia opisano w pkt 2 i 3.

- Wykazanie w PK nr 18 z 31 grudnia 2024 r. operacji niezgodnie z jej rzeczywistym przebiegiem – jako odbiorcę środków dydaktycznych w wysokości 80 460,00 zł wskazano wyłącznie SP Branice, podczas gdy z ewidencji konta 013-3-16 i dowodu źródłowego FS-18/11/2024/CS wynika, że część z tych środków, w wysokości 43 750,00 zł zostało przekazanych do SP Włodzienin. Działanie to narusza art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w powiązaniu z art. 40 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Skarbnik wyjaśniła, że: *na koncie 013 -3-16 Pozostałe środki trwale przekazane pomoce dydaktyczne na podstawie protokołów przekazania zostały wyksięgowane jedną kwotą. Przez przeoczenie pracownik dokonujący księgowania nie dopisał, że ta kwota dotyczy także przekazania pomocy dydaktycznych dla Zespołu Szkolno – Przedszkolnego.*

[Akta kontroli str. 204-205]

- Dokonanie zmiany kwoty dotacji oraz wkładu własnego w opisie merytorycznym oraz na dekrecie faktury nr 5033775357 z 14 listopada 2024 r. bez wskazania osoby, odpowiedzialnej za poprawę tych danych oraz daty dokonania zmiany.

²² Nieprawidłowość opisano w pkt 2.2.1 ppkt 1.

Skarbnik wyjaśniła, że: (...) osobą dokonującą poprawy kwot źródeł finansowania wydatku był pracownik dokonujący opisu merytorycznego tej faktury, tj. Kierownik Referatu Oświaty, promocji i pozyskiwania źródeł zewnętrznych. Natomiast korekty dekretu dokonał pracownik prowadzący ewidencję księgową projektu, tj. Referent ds. realizacji budżetu.

Natomiast Zastępca Wójta podała, że: (...) Konieczność dokonania korekty podziału na źródła finansowania na opisie merytorycznym faktury nr 5033779357 jest wynikiem dokonania błędnego zwrotu niewykorzystanych środków. Pracownik merytoryczny zlecił zwrot całej niewykorzystanej kwoty w ramach zadania, czyli 363,00 zł, a dopiero po 31.01.2025 r. zauważył swój błąd, że w ramach tej zwróconej kwoty było też 72,60 zł. wkładu własnego.

Wskazuję, że błędy powinno się poprawiać stosownie do zapisów art. 22 ust. 3 ustawy o rachunkowości m.in. poprzez wpisanie daty poprawki oraz złożenie podpisu osoby upoważnionej.

[Akta kontroli str.190-191, 206]

3. Ujęcie w ewidencji księgowej zapłaty za fakturę 07/10/2024 w łącznej kwocie 6 300,00 zł bez podziału na środki dotacji oraz wkład własny zgodnie z opisem merytorycznym: środki dotacji w wysokości 5 040,00 zł oraz wkład własny w wysokości 1 260,00 zł.

Skarbnik podała: (...) faktura Nr FV 07/10/2024 na kwotę 6 300,00 zł była przedłożona do Referatu Finansowego jedynie z opisem, że wydatek dotyczy zakupu monitora bez wskazania źródeł jego dofinansowania.

W wyniku sprawdzania dowodów źródłowych z realizowanego projektu w trakcie jego rozliczania pracownik merytoryczny – Kierownik Referatu Oświaty, promocji i pozyskiwania funduszy zewnętrznych zauważył ten błąd i dokonał korekty opisu merytorycznego nie zgłaszając tego faktu pracownikowi prowadzącemu księgi rachunkowe projektu.

[Akta kontroli str.182-183, 207]

4. Nieprzeksięgowanie pod datą sprawozdania budżetowego²³, zrealizowanych wydatków budżetowych z konta 223-3-16 na konto 800, czym naruszono:
- art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którymi każde zdarzenie mające miejsce w danym okresie sprawozdawczym powinno zostać ujęte w księgach rachunkowych tego okresu,
 - zasady ewidencji ujęte w Załączniku nr 1²⁴.

Skarbnik podała, że: Pracownik prowadzący ewidencję księgową „Aktywna tablica” w trakcie kontroli dokonywał korekt w zapisach księgowych i przez przeoczenie nie dokonał przeksięgowania zrealizowanych wydatków. (...)

[Akta kontroli str. 175, 203, 39, 46]

4 Prawdliwość sporządzania i przekazywania rozliczeń dotacji celowych oraz sprawozdań.

4.1. Rozliczenie wykorzystania dotacji.

Zgodnie § 4 ust. 1 umowy Gmina w celu rozliczenia środków otrzymanych w ramach wsparcia finansowego na realizację zadania zobowiązana była do przedłożenia Kuratorowi niżej wymienionych formularzy:

²³ Z wyjaśnień Skarbnika wynika, że Sprawozdanie Rb-28S zostało podpisane przez Wójta oraz Skarbnika w dniu 03.02.2025 r. oraz 20.02.2025 r. (korekta).

²⁴ Załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr OR.101/23 Wójta Gminy Branice z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia polityki rachunkowości.

- rozliczenia wykorzystania dotacji celowej otrzymanej w 2024 roku na dofinansowanie zakupu pomocy dydaktycznych i/lub narzędzi do terapii w ramach Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024-„Aktywna tablica” (dalej: Rozliczenie),
- zestawienia wydatków poniesionych w 2024 na zakup pomocy dydaktycznych i/lub narzędzi do terapii w ramach Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024-„Aktywna tablica” (dalej: Zestawienie), wraz z kopiami faktur oraz potwierdzeniem zapłaty w terminie do 15 stycznia 2025 r.

Ustalono, że Organ prowadzący szkoły dwukrotnie składał korektę²⁵ rozliczenia dotacji.

Kontrolą objęto rozliczenie dotacji z:

- 15 stycznia 2025 r. w zakresie dotrzymania terminu przekazania do Kuratorium, składające się z Rozliczenia oraz Zestawienia,
- 25 lutego 2025 r. (II korekta) składające się wyłącznie z Zestawienia w zakresie wykazanych w nim kwot dotacji oraz wkładu własnego.

[Akta kontroli str. 208-234]

W związku z tym, że Urząd Gminy nie dokonał wyodrębnienia w ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków, co zostało opisane w pkt 3.2. niniejszego dokumentu, kontrolująca w celu sprawdzenia danych ujętych w II korekcie Zestawienia, przyjęła kwoty wykazane w opisie merytorycznym faktur.

4.1.1. Stwierdzone nieprawidłowości opisano poniżej.

1. Rozliczenie dotacji zostało wysłane poprzez ePUAP²⁶ dwa dni po terminie, tj. 17 stycznia 2025 r. naruszając zapisy § 4 ust. 1 umowy.

W tej sprawie Zastępca Wójta wyjaśniła, że: (...) *Przyczyną złożenie rozliczenia środków otrzymanych w ramach wsparcia finansowego po terminie wynikającym z umowy, tj. 17 stycznia 2025 r. był błąd pracownika, który przeoczył ten termin przy rozliczaniu dotacji, przyjmując że jest to standardowo 30 dni od zakończenia realizacji projektu. Pracownik rozliczając kilka dotacji w styczniu 2025, błędnie założył, że ma tym samym czas do 30 stycznia, nie sprawdzając tego niestety w przedmiotowej umowie.*

[Akta kontroli str. 208-227, 235]

2. Złożenie przez Gminę do Kuratorium Zestawienia (II korekta), w którym wykazano środki z dotacji w kwocie wyższej o 72,60 zł niż wynika to z opisów merytorycznych zamieszczonych na fakturach. Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli.

Faktura	Opis merytoryczny			Zestawienie II korekta 25.02.2025 r.			Różnica pomiędzy danymi ujętymi w Zestawieniu a opisem merytorycznym	
nr faktury	środki dotacji	wkład własny	kwota brutto	środki dotacji	wkład własny	kwota brutto	dotacja	wkład własny
5033800151	691,20 zł	172,80 zł	864,00 zł	402,40 zł	100,60 zł	503,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
				288,80 zł	72,20 zł	361,00 zł		
Razem rozliczenie:				691,20 zł	172,80 zł	864,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
5033779357	14 905,80 zł	3 817,20 zł	18 723,00 zł	8 823,20 zł	2 205,80 zł	11 029,00 zł	72,60 zł	-72,60 zł
				6 155,20 zł	1 538,80 zł	7 694,00 zł		
Razem rozliczenie:				14 978,40 zł	3 744,60 zł	18 723,00 zł	72,60 zł	-72,60 zł
FS/62/10/2024	14 000,00 zł	3 500,00 zł	17 500,00 zł	8 035,20 zł	2 088,80 zł	10 044,00 zł	0,00 zł	

²⁵ 10.02.2025 oraz 25.02.2025 r.

²⁶ Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej.

Faktura	Opis merytoryczny			Zestawienie II korekta 25.02.2025 r.			Różnica pomiędzy danymi ujętymi w Zestawieniu a opisem merytorycznym	
nr faktury	środki dotacji	wkład własny	kwota brutto	środki dotacji	wkład własny	kwota brutto	dotacja	wkład własny
				5 964,80 zł	1 491,20 zł	7 456,00 zł		80,00 zł
Razem rozliczenie:			14 000,00 zł	3 580,00 zł	17 500,00 zł			
FV 07/10/2024	5 040,00 zł	1 260,00 zł	6 300,00 zł	5 040,00 zł	1 260,00 zł	6 300,00 zł		
Razem rozliczenie:			5 040,00 zł	1 260,00 zł	6 300,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	
FS-18/11/2024/CS	35 000,00 zł	8 750,00 zł	43 750,00 zł	4 288,80 zł	1 072,20 zł	5 361,00 zł		
				5 504,00 zł	1 376,00 zł	6 880,00 zł		
				2 952,00 zł	738,00 zł	3 690,00 zł		
				22 255,20 zł	5 563,80 zł	27 819,00 zł		
Razem rozliczenie:			35 000,00 zł	8 750,00 zł	43 750,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	
Ogółem:	69 637,00 zł	17 500,00 zł	87 137,00 zł	69 709,60 zł	17 507,40 zł	87 137,00 zł	72,60 zł	7,40 zł

Wyjaśnienie złożyła Zastępca Wójta podając, że: (...) W zestawieniu zrobiono błąd przy wpisywaniu dwóch faktur, w przypadku jednej faktury wpisano błędną kwotę wkładu własnego, natomiast w przypadku drugiej faktury rozpisano błędnie fakturę na 80% i 20%, nie patrząc na zmieniony podział na źródła finansowania. W przypadku faktury nr FS/62/10/2024 (...) powinna być kwota wkładu własnego 2 008,80 zł zamiast wpisanej w trakcie II korekty 2 088,80 zł. Zaś w przypadku faktury nr 5033779357 (...) powinny być kwoty: dofinansowania 6 082,60 zł i wkładu własnego 1611,40 zł. Prawidłowy podział daje łącznie kwoty dofinansowania 69 637,00 zł. i wkładu własnego 17 500,00 zł zgodnie z opisem merytorycznym na fakturach.

[Akta kontroli str. 230, 236]

Ponadto Wójt wyjaśnił, że: Kontrola poprawności danych wykazanych w w/w zestawieniu na podstawie przedłożonych faktur w Organie została przeprowadzona (...) poprzez sprawdzenie ewidencji księgowej z dowodami źródłowymi.

Wyjaśnienie nie zostało przyjęte, ponieważ wykazane w Zestawieniu kwoty ogółem dotyczące: wydatków ze środków dotacji oraz wkładu własnego nie znajdują odzwierciedlenia ani w ewidencji księgowej, ani w dokumentacji źródłowej. Zidentyfikowana nieprawidłowość, w świetle wyjaśnień przedstawionych również w pkt 3.2.1. ppkt 2 i 3, wskazuje na niewystarczającą współpracę pomiędzy pracownikiem odpowiedzialnym za realizację zadania a osobą prowadzącą rozliczenia księgowe.

[Akta kontroli str. 230, 239]

3. Liczba zakupionych pomocy dydaktycznych oraz liczba sal wykazana w Zestawieniu dla SP Branice i SP Włodzienin była niezgodna z dokumentami źródłowymi, tj.:

- SP Branice:
 - w Zestawieniu ujęto 13 szt. zakupionych pomocy dydaktycznych, natomiast z faktur wynika, że zakupiono 15 szt.,
 - w Zestawieniu ujęto, że wyposażono 6 sal w zakupione pomoce dydaktyczne, natomiast we wniosku Dyrektora wskazano 4 sale.
- SP Włodzienin:
 - w Zestawieniu ujęto, że wyposażono 4 sale w zakupione pomoce dydaktyczne, natomiast we wniosku Dyrektora wskazano 3 sale.

Zastępca Wójta podała, że: (...) Przyczyną błędnego wykazania liczby pomocy dydaktycznych dla SP w Branicach oraz liczby sal wyposażonych w zakupione pomoce

dydaktyczne jest wynikiem błędu pracownika – Kierownika referatu oświaty, promocji i pozyskiwania funduszy zewnętrznych, który źle zinterpretował opis danej kolumny w zestawieniu i sale zostały powielone przy wpisywaniu w przypadku kolejnych rodzajów pomocy dydaktycznych. Dla wyjaśnienia: w SP we Włodzieninie pomoce są rozmieszczone w 3 salach, ale w związku z faktem, że są 4 rodzaje pomocy dydaktycznych, wpisano w każdej pozycji 1 salę, więc po podsumowaniu wyszło 4 szt. W podobny sposób wyszła błędna liczba w przypadku SP w Branicach.

[Akta kontroli str. 230, 237-238]

Ustalono, że rodzaj zakupionych pomocy dydaktycznych w Zestawieniu jest zgodny z wnioskami Dyrektorów z 15 maja 2024 r.

4.2. Sprawozdanie z realizacji zadania.

Sprawozdanie z realizacji zadania nie podlegało kontroli, ponieważ Organ prowadzący szkoły, zgodnie z zapisami § 4 ust. 3 umowy, zobowiązany jest do jego sporządzenia w terminie do 15 września 2025 r.

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. Dokonywanie zapisów w rejestrze pod nazwą „Aktywna tablica” na podstawie dowodów księgowych PK, które nie zawierały podpisu na dowód sprawdzenia. Przyczyną nieprawidłowości była stosowana w jednostce praktyka oraz brak precyzyjnych uregulowań w zarządzeniach wewnętrznych. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie przepisów o rachunkowości. Osobą odpowiedzialną za nieprawidłowość był Skarbnik Gminy.
2. Wykazanie w PK operacji niezgodnie z ich rzeczywistym przebiegiem. Przyczyną nieprawidłowości była omyłka pracownika księgowości sporządzającego dokumenty PK oraz brak nadzoru Skarbnika. Skutkiem było naruszenie ustawy o rachunkowości oraz zniekształcenie danych w ewidencji księgowej.
3. Niewłaściwe ujęcie w Organie zwrotu dotacji i naliczonych odsetek na kontach księgowych. Przyczyną było błędne zinterpretowanie przepisów przez Skarbnika, co skutkowało niezgodnym z przepisami odzwierciedleniem danych w ewidencji księgowej oraz naruszeniem ustawy o rachunkowości, rozporządzenia²⁷ i wewnętrznego uregulowania.
4. W rejestrze pod nazwą „Aktywna tablica”, na którym ewidencjonowano operacje związane z Programem, nie wyodrębniono środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków. Przyczyną nieprawidłowości była niewłaściwa interpretacja zapisów umowy przez Skarbnika, a jej skutkiem naruszenie zapisów umowy, ustawy o finansach publicznych oraz niewłaściwe odzwierciedlenie danych w Zestawieniu.
5. Nieprzeksięgowanie pod datą sprawozdania budżetowego zrealizowanych wydatków budżetowych z konta 223-3-16 na konto 800. Przyczyną nieprawidłowości był brak odpowiedniego nadzoru przez Skarbnika. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie ustawy o rachunkowości oraz wewnętrznego uregulowania.
6. Przekazanie przez Gminę rozliczenia wykorzystania środków dotacji po terminie. Przyczyną nieprawidłowości było przeoczenie terminu przez Kierownika referatu oświaty, promocji i pozyskiwania funduszy zewnętrznych. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie zapisów umowy.

²⁷ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

7. Złożenie przez Gminę do Kuratorium Zestawienia (II korekta), w którym dane były niezgodne z dowodami źródłowymi. Przyczyną nieprawidłowości był błąd Kierownika referatu oświaty, promocji i pozyskiwania funduszy zewnętrznych oraz brak nadzoru Skarbnika. Skutkiem nieprawidłowości było zniekształcenie danych w Zestawieniu.

IV. Informacje o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń. Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości należy:

1. Ustalić sposób sprawdzania PK i opisać go w dokumentacji dot. prowadzenia ksiąg rachunkowych.
2. Wykazywać w dokumentach PK operacje zgodnie z rzeczywistym przebiegiem.
3. Dostosować sposób ewidencjonowania operacji związanych ze zwrotem dotacji w księgach rachunkowych do obowiązujących przepisów prawa.
4. W przypadku udzielenia dotacji przez Wojewodę Opolskiego lub dysponenta środków²⁸ na podstawie art. 150 ustawy o finansach publicznych, prowadzić wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków w układzie umożliwiającym uzyskanie informacji wymaganych w zakresie rozliczania dotacji.
5. Zapewnić prawidłowe i terminowe ujmowanie operacji gospodarczych w księgach rachunkowych, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz przyjętą polityką rachunkowości.
6. Podjąć działania zmierzające do przekazywania rozliczenia wykorzystania środków dotacji w terminie wynikającym z umowy.
7. Podjąć działania zapewniające ujmowanie prawidłowych danych w Zestawieniu, w celu przekazania do Kuratorium.

W celu usprawnienia funkcjonowania jednostki należy:

8. Dokonywać korekt błędów w dekretacji faktury zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości, poprzez wpisanie daty oraz złożenie podpisu osoby odpowiedzialnej za wprowadzone zmiany.
9. Poprawić komunikację pomiędzy wydziałem merytorycznym a finansowo-księgowym, w obszarze rozliczania dotacji.

VI. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości. Nie dotyczy.

VII. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.

²⁸ O których mowa w art. 127 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

VIII. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wojewoda Opolski

Monika Jurek

Wystąpienie pokontrolne zostało wydane w postaci elektronicznej i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym.